

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 5. 5. 2021 | Strana 1 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

Aby ženu zachránili, zchladili jí mozek na 17 stupňů a přerušili krevní oběh. Lékaři z VFN provedli 400. operaci chronické plicní hypertenze

Kardiochirurgové z pražské Všeobecné fakultní nemocnice (VFN) úspěšně operovali čtyřstého pacienta s chronickou tromboembolickou plicní hypertenzí. Aby odstranili krevní sraženiny z plicních cév a zprůchodnili je, museli devětačtyřicetiletou ženu připojit na mimotělní oběh a na klíčovou část operace nejen zastavit činnost srdce, ale i mimotělního oběhu, a tím přerušit dodávku kyslíku do celého těla i mozku. Aby pacientce nepoškodili mozek, snížili jí chlazením krve tělesnou teplotu na 17 až 20 stupňů Celsia. Unikátní operace se uskutečnila na II. chirurgické klinice kardiovaskulární chirurgie v Centru pro plicní hypertenzi VFN – na největším pracovišti pro diagnostiku a léčbu plicní hypertenze v ČR.

Operace chronické plicní tromboembolické hypertenze probíhá v celkové anestezii s použitím mimotělního oběhu a zchlazením pacienta na 17 až 20 stupňů Celsia. „*Díky zchlazení můžeme zastavit krevní oběh a bezpečně zprůchodnit plicní tepny. Pokud bychom kompletně nezastavili cirkulaci včetně mimotělního oběhu, operační pole by se neustále plnilo krví. Plíce mají totiž ještě kolaterální cirkulaci, která bez přestání přivádí krev do plic i při zastaveném srdci. Nízká teplota navíc chrání mozek. Za normálních okolností při 37 stupních Celsia po čtyřech minutách bez kyslíku může dojít k poškození mozku. Při zchlazení pacienta na 20 stupňů vydrží zhruba dvacet minut. Za tu dobu musíme tepnu vyčistit. S chlazením a ohříváním nemocného trvá operace celkem šest až sedm hodin,*“ vysvětlil postup unikátního zákroku prof. MUDr. Jaroslav Lindner, CSc., přednosta II. chirurgické kliniky kardiovaskulární chirurgie VFN a 1. LF UK a špičkový chirurg, který osobně provedl všech 400 operací chronické tromboembolické plicní hypertenze v České republice. Žádné jiné pracoviště v Čechách unikátní chirurgický výkon neposkytuje.

Tromboembolická plicní hypertenze je relativně vzácná choroba, která vzniká jako chronický důsledek opakovaných plicních embolií. Ty způsobují krevní sraženiny uvolněné z dolních končetin nebo pánve do plicních tepen. „*U nemocných dochází k nedostatečnému rozpuštění krevních sraženin, které vytvoří překážku krevního toku. Jako následek vzniká vysoký tlak v plicních tepnách, zvětší se pravé srdce a následně dochází k selhávání zvětšené pravé srdeční komory. Díky operaci se tlak sníží, obnoví se opět průtok v plicních tepnách a odlehčí se pravému srdci. A to se může zmenšit do normální velikosti a funkce,*“ přiblížil průběh onemocnění prof. MUDr. Jaroslav Lindner, CSc.

Podobný průběh onemocnění má za sebou i čtyřstá pacientka, která ve VFN podstoupila operaci na konci dubna letošního roku. Devětačtyřicetiletá žena prodělala rozsáhlou plicní embolii a po přechodném zlepšení se její zdravotní stav opět zhoršil, začala být velmi unavená a dušná. Kardiolog následně odhalil tromboembolickou plicní hypertenzi. Díky operaci lékaři pacientce významně a dlouhodobě zlepšili prognózu, odstranili příznaky onemocnění i známky selhávání srdce. Po týdnu ji propustili z kardiologické kliniky. Bez zásahu lékařů a léčby by přitom mohla během několika málo let zemřít na srdeční selhání.

„*Dříve jsme pacientům jen ředili krev. Pak jsme teprve zavedli tento unikátní operační výkon. Onemocnění dokážou zpomalit a zlepšit i léky. A pro pacienty, kteří nejsou vhodní k operaci, jsou těžce nemocní nebo mají periferní postižení, používáme katetrizační metodu. Výjimečnost našeho komplexního centra je v tom, že dokážeme ošetřit prakticky všechny s tímto onemocněním a nabídnout jim všechny typy léčby. V řadě případů je nutné jednotlivé metody kombinovat, u většiny nemocných lze pak dosáhnout*

U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
www.vfn.cz

Praha, 5. 5. 2021 | Strana 2 z 2

TISKOVÁ ZPRÁVA

výrazného zlepšení, mnohdy kompletního vyléčení,“ sdělil vedoucí lékář Centra pro plicní hypertenzi VFN doc. MUDr. Pavel Jansa, Ph.D. s tím, že chronická tromboembolická plicní hypertenze se rozvine do dvou let zhruba u čtyř procent nemocných, kteří přežili akutní plicní embolii. Ve VFN ročně diagnostikují okolo padesáti pacientů, z nichž zhruba třicet podstoupí operaci.

Unikátní operace tromboembolické plicní hypertenze vyžaduje týmovou mezioborovou spolupráci a v Evropě ji provádí jen několik pracovišť. Mezi ta největší patří centra v Paříži, Vídni, Bad Neuheimu v Německu nebo v Cambridge. Ke světové špičce se řadí i Centrum plicní hypertenze ve VFN. *„Naše centrum působí v rámci Kardiocentra Všeobecné fakultní nemocnice a věnuje se všem typům chronické plicní hypertenze. Jako jediné v ČR se zabývá komplexní léčbou chronické tromboembolické plicní hypertenze. S operacemi jsme začali v roce 2004. Od té doby jsme jich provedli přesně čtyři stovky. Nejedná se ale jen o české pacienty. Léčbu běžně poskytujeme i nemocným referovaným ze zahraničí, a to zejména ze Slovenska nebo Rumunska,*“ dodal doc. MUDr. Pavel Jansa, Ph.D.

O Všeobecné fakultní nemocnici v Praze

Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (VFN) patří mezi největší nemocnice v ČR. Poskytuje základní, specializovanou, a zvláště specializovanou léčebnou, ošetrovatelskou, ambulantní a diagnostickou péči dětem i dospělým ve všech základních oborech. Zajišťuje také komplexní lékařskou péči, včetně technologicky náročných příprav cytostatik nebo sterilních léčivých přípravků. Je zároveň hlavní výukovou základnou 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze a největším výzkumným medicínským pracovištěm v ČR.

www.vfn.cz

O 1. lékařské fakultě Univerzity Karlovy

1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy je největší z českých lékařských fakult – navštěvuje ji přes 4500 studentů. Základními studijními programy jsou všeobecné a zubní lékařství, kromě nich nabízí fakulta studium dalších zdravotnických oborů, specializační a celoživotní vzdělávání a řadu doktorských programů. Každoročně absolvuje 1. LF UK více než 300 nových lékařů

www.lf1.cuni.cz

Pro další informace:

Mgr. Marie Heřmánková, tisková mluvčí VFN v Praze, e-mail: marie.hermankova@vfn.cz, tel.: 224 962 074